

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณหมอตวีป คุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร
๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณหมอทวีป คุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะวิทยากร ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ อ.ธิดารัตน์ หอมจันทร์ และ อ.ธีรพันธ์ ครองยุทธ ได้รับเชิญจากคุณหมอทวีป และคุณพรทิพย์ ฤกษ์จิตร เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านพัก ย่านตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

เป็นการเดินทางมาสนทนาธรรมประจำปี ที่ท่านเจ้าภาพมีกุศลศรัทธาจัดให้มีการสนทนาธรรมที่บ้าน โดยพี่หมอและคุณทิพย์ เป็นผู้เตรียมการทุกอย่างด้วยตนเอง กล่าวคือ ขับรถไปซื้อปลา กะพงสด ๆ ตัวใหญ่เกือบยี่สิบกิโล จากตลาดมหาชัยมาทำข้าวต้มปลาเลี้ยงทุก ๆ ท่านในตอนเช้า ซึ่งข้าพเจ้าเคยกล่าวแล้วในครั้งก่อน ๆ ว่า ควรจะเรียกว่าปลาต้มข้าวมากกว่า เพราะเวลาที่ต้กข้าวต้ม พบแต่เนื้อปลาก่อนโต ๆ หาข้าวแทบไม่เจอ แถมมีเครื่องปรุงที่ครบเครื่อง คือ ข้าวแห้ง ปั่น เต้าเจี้ยว คึ่นช่ายซอยหยาบ พริกไทย กระเทียมเจียวและดองข่า ไว้ให้ใส่ได้ตามชอบ

ข้าวต้มปลาสูตรของพี่หมอ เป็นข้าวต้มปลาอย่างเลิศที่สุดในโลกไม่มีใคร

เสมอเหมือน พี่หมอมีวิธีต้มแบบพิถีพิถันมาก ปลากับข้าวมีความเนียนเข้ากัน หอมทั้งข้าวหอมมะลิและกลิ่นปลาสดไม่คาวเลย และมีรสชาติที่คุ้นแ้ว (นภา จันทรางศุ) กล่าวว่า "นัว" มาก ๆ หวังประทานที่ไหนในโลกไม่ได้แน่นอน ร้านข้าวต้มปลาแถวถนน

จันทน์ขามละห้าร้อยยังต้องขีดซ้าย ที่
สำคัญ วันนี้พี่หมอตั้งใจทำหอยทอดให้
ทุกคนได้รับประทานเป็นงานพิเศษ
สำหรับมือกลางวัน (ที่บางท่าน
รับประทานเป็นงานหลักถึงสองงาน)
ในระยะหลัง ท่านอาจารย์ปรารภว่า

การทำหอยทอดทำให้พี่หมอต้อง
เสียเวลาที่จะฟังพระธรรม แต่ด้วย
ความที่พี่หมอชื่นชอบอย่างยิ่งที่
จะทำให้ทุกท่านได้รับประทานกัน
พี่หมอจึงต่อลำโพงไปฟังขณะทำ
หอยทอดด้วย พี่หมอกล่าวกับ
ข้าพเจ้าอย่างดีใจหลายหนว่า

วันนี้ท่านโชคได้หอยแมลงภู่อ้วนโตมาหลายกิโล
ซึ่งพี่หมอยืนทอดหอยทอดให้ทุกท่านนานเป็นชั่วโมง ๆ
กว่าจะครบทุกคน ไม่เพียงแค่นั้นพี่หมอยังใจดีทำหอย
ทอดใส่กล่องให้บางท่านนำกลับไปฝากคนที่บ้านอีก
ด้วย กราบอนุโมทนาพี่หมอครับ

การสนทนาธรรมที่บ้านพี่หมอทวีปทุกครั้ง ถ้า
ไม่กล่าวถึงเรื่องอาหารที่ท่านเจ้าภาพเตรียมไว้ต้อนรับ
ผู้เข้าร่วมสนทนาธรรม ก็คงไม่ใช่การสนทนาธรรมที่

บ้านพี่หมอทวีปเป็นแน่ เพราะเหตุว่าท่านเจ้าภาพคือพี่หมอทวีป เป็นผู้มีฝีมือ
เชี่ยวชาญและชื่นชอบในการทำอาหารมาก และประการที่สำคัญ คือ การทำอาหาร
อร่อย ๆ จากวัตถุดิบที่สดและมีคุณภาพให้ทุกคนได้รับประทาน เป็นความสุขของท่าน
จริง ๆ ครับ ขอกราบอนุโมทนาขอบพระคุณพี่หมอดด้วยใจจริงครับ และนอกจากนั้น ต้อง
ขออนุโมทนาคุณแฉ้ว นภา จันทรางศุ ที่นำน้ำพริกกุ้งสดรสเยี่ยมฝีมือคุณยายมาร่วม

เจริญกุศลพร้อมทั้งดอกไม้สวยงามน่ารักมาก ๆ และ
คุณขจีรัตน์ แก้วทานัง นำขนมหวานอร่อย ๆ นานา
ชนิดมาจากร้านมีชัยของคุณขจีรัตน์ที่หัวหิน มาร่วม
เจริญกุศลด้วย รวมถึงคุณแม่ของคุณพรทิพย์ ที่นำ
กระเพาะปลาอร่อยเจ้าเดิมและน้ำยาปลาซ่อนเลิศ
รส มาร่วมเจริญกุศลเหมือนทุก ๆ ครั้งที่ผ่านมา
กราบอนุโมทนาทุก ๆ ท่าน ครับ

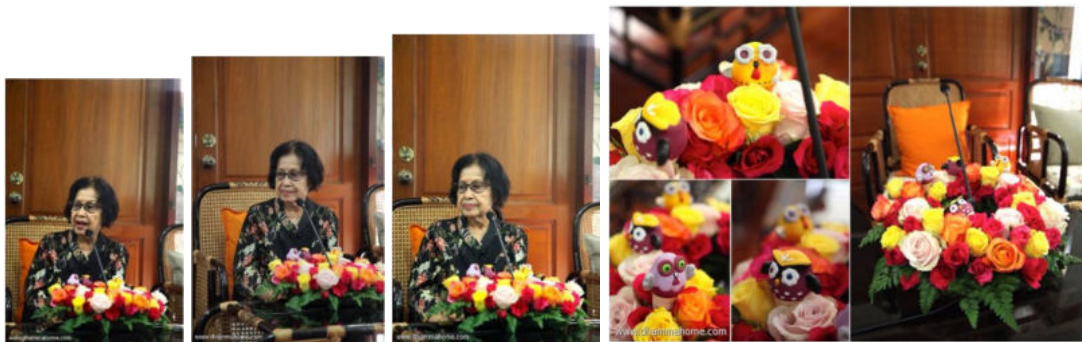
อันดับต่อไป ก็จะขอนำความการสนทนาธรรมบางตอนในวันนั้น มาฝากให้ทุก
ท่านได้พิจารณาเช่นเคย รับประกันได้ว่าทุกท่านจะไม่พลาดที่จะอ่านและพิจารณาด้วย
ความละเอียดเช่นเคยครับ

คุณมน(มลทา วิเศษสุนน) : ท่านอาจารย์คะ เมื่อคืนฟังประโยคหนึ่ง ความดีเป็นเรื่อง
ละ ไม่ใช่เรื่องติด ก็คือ ความดีที่ท่านอาจารย์ยกตัวอย่าง
ว่า ความไม่โกรธเป็นความดี อยากให้ท่านอาจารย์
อธิบายเพิ่มเติมค่ะ

ท่านอาจารย์ : ขณะที่ไม่โกรธ หมายความว่า ขณะนั้น ละความโกรธ
หรือเปล่า? ดีไหม?

คุณมน : ดีค่ะ ตอนแรกก็เคยเข้าใจว่า ความดีเป็นสิ่งที่ควรทำ เป็น
สิ่งที่ควรปฏิบัติ แต่ว่า พอได้ยินคำว่า เป็นสิ่งที่ควรละ ไม่
ควรติด ก็เลยเหมือนกับว่า มีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าที่เรา
เคยได้ยินตามปกติทั่วไป

ท่านอาจารย์ : พระธรรมลึกซึ้งมากนะค่ะ แต่ละคำ ที่เราคิดว่าเราเข้าใจ
แล้ว ความจริงลึกซึ้งกว่านั้นมาก แม้แต่ความดี ก็ต้องรู้ว่า
ไม่ใช่เรา มีฉะนั้น ก็เป็นเราทุกชาติ รู้ว่าไม่ใช่เรา ถูกไหม?
ถ้าฟังธรรมะ รู้ว่าเป็นธรรมะ เห็นไหม? ฟังธรรมะ รู้ว่าเป็น
ธรรมะ แต่ก็ลืมว่าเป็นธรรมะ!!!

แม้แต่ได้ยินคำว่า "ดี" ก็ต้องรู้ว่า "เป็นธรรมะ" ทำ ก็ต้องเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา เพราะฉะนั้น การเข้าใจธรรมะ แม้แต่คำพูดธรรมดาว่า ทำดี ก็ต้องรู้ว่า ทั้ง ทำ และ ดี เป็นธรรมะ ทุกอย่างเป็นธรรมะ ละเอียดยิ่งขึ้นทุกครั้ง ที่เข้าใจขึ้น เพื่อที่จะนำไปสู่การเข้าใจถูก ตั้งแต่คำแรก ว่า ธรรมะ ทุกอย่างเป็นธรรมะ นี้ สามารถที่จะถึงความเป็นพระอรหันต์

คุณมน :

จากการฟังพระธรรม อย่างที่บ้านพี่ชายทำให้มันห้วนไหว พี่ชายบอกว่า น้องถอยออกมาก้าวหนึ่ง คือจากที่มันได้ฟัง แล้วก็ได้สื่่อออกไปทางออนไลน์ต่าง ๆ แล้วเขาเหมือนกับว่า เป็นธรรมะไม่ใช่เรา ทุกอย่างเกิดแล้วก็ดับไป ไม่กลับมาอีก เป็นเช่นนี้ เขาเหมือนกับว่า คนที่ไม่เคยฟังเรา ก็เหมือนกับว่า น้องถอยออกมาก้าวหนึ่ง

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวก่อนค่ะ ไม่ถามหรือ ว่าถอยไปไหน?

คุณมน :

มนก็มัวแต่ตกใจ (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

เพราะว่าจริง ๆ ในการสนทนากันควรจะได้ละเอียดยิ่งขึ้น อย่างมีคนบอกว่า ดิฉันพูดว่าอย่างนี้ ก็ต้องบอกว่า พูดคำไหน? ที่ไหน? ว่าอย่างไร? กับใคร? ให้ชัดเจน ไม่อย่างนั้นก็จะไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้น ทุกอย่าง ต้องละเอียดมาก แม้แต่ใครจะบอกให้ถอย ถอยไปไหน? บอกให้ถอย ถอยไปไหน? ไม่รู้ไม่ได้!!!

คุณมน :

ก็ถ้ามีโอกาสหรืออย่างไร มนก็คงจะต้องอธิบายให้ได้
เข้าใจว่า สิ่งที่เราทำ เป็นสิ่งที่ถูกต้องและพิสูจน์ได้

ท่านอาจารย์ :

วิธีที่ดีที่สุด คือ คำถาม ไม่ใช่เราไปบอก แต่เรามีโอกาสที่
จะถาม ให้เขาแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นการสนทนา
กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มิฉะนั้น ก็เป็นคำพูดที่
เลื่อนลอย ให้ถอยออกก้าวหนึ่ง ไปไหนก็ไม่รู้!!!

คุณหมอมออำไพนิษฐ :

กราบท่านอาจารย์และอาจารย์วิทยากรค่ะ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่สนทนาธรรมกับท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์ได้ถามว่าขณะนี้ มีมืดหรือสว่าง? ณ ตอนนั้น ตอบว่าสว่างค่ะ อาจารย์คะ

แต่หลังจากที่ได้ฟังอาจารย์ต่อเนื่องมา จึงได้ทราบว่า ที่อาจารย์ได้สอบถาม ณ ตอนนั้น ที่จริงแล้วเป็นเรื่องของมืด ก็คือ มืด เพราะว่ายังไม่มีปัญญา ยังไม่รู้ ยังไม่เข้าใจในสิ่งที่ป็นธรรมะอย่างถูกต้องค่ะอาจารย์ ไม่ทราบว่าตรงนี้ อาจารย์จะช่วยกรุณาอธิบายเพิ่มเติมค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ถ้าไม่เข้าใจความจริงของสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้ จะกล่าวว่าสว่าง ได้ไหม? เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะมีความหนึ่งสิ่งใดก็ตามทั้งวัน ทั้งเดือน มีทั้งสว่าง มีทั้งกลางคืน กลางวัน ก็ตามแต่ แต่ว่า เข้าใจสิ่งที่มีจริง ๆ นั้นถูกต้องหรือเปล่า? ถ้าไม่เข้าใจ ก็คือ มืด

อย่าง "เห็น" เดี่ยวนี้ มีเห็นจริง แต่ขณะใดที่ไม่เข้าใจ ไม่รู้ว่าเห็นที่มีจริง ๆ นี้ เกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย ไม่มีใครสามารถ

ที่จะไปทำให้เกิดขึ้นได้เลย แล้วก็ดับแล้วด้วย แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย แต่ละคำ ไม่ใช่พูดให้ผ่านไป แต่พูดที่จะให้ไตร่ตรอง จนกระทั่งค่อย ๆ เข้าใจ

...ขณะนี้ "เห็น" เมื่อกี้ ดับแล้ว แล้วก็ เห็นก็เกิด ก็ไม่รู้ และ เห็นก็ดับไปอีก ก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นจะสว่างได้อย่างไร ก็ต้องอยู่ในความมืด เพราะ ความไม่รู้!!! สิ่งใด ๆ ก็ตาม ทั้งวัน ไม่รู้เลย ก็ต้องมีมืด เพราะฉะนั้น เหมือนกับ เห็น ในความมืด สนุกสนานในความมืด ทุกข์โศกในความมืด แต่ความจริงก็คือว่า ไม่รู้อะไรเลยทั้งสิ้น เพราะยังไม่ตื่น!!...

...เพราะฉะนั้น เมื่อไหร่ก็ตาม เริ่มรู้ว่า "เห็น" มีจริง ๆ ไม่ใช่ใครเลยทั้งสิ้น กำลังเห็นขณะนี้ เพียงเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดเมื่อมีปัจจัยที่จะให้เกิด แล้วก็ดับไป แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย สว่างไหม? ที่ได้เข้าใจถูกต้อง!!! ว่า "เห็น" ขณะนี้ เป็นอย่างนี้ ไม่ใช่ว่าเคยคิดว่า "เราเห็น" แต่ว่าเป็นการที่จะค่อย ๆ เข้าใจถูกต้องว่า เห็นขณะนี้ เกิด ไม่ใช่เราสักอย่างเดียว ไม่มีอะไรเลยที่จะเป็นของใครได้ เพราะเหตุว่า

เป็นธรรมชาติ เมื่อมีปัจจัยก็เกิด แล้วก็ดับไป แล้วก็ไม่
กลับมาอีก ค่อย ๆ สว่างขึ้น ที่จะรู้ว่า ความจริงเป็นอย่าง
นี้!!!...

...เพราะฉะนั้น ฟังธรรมชาติ ไม่ใช่ฟังเรื่องอื่น ฟังสิ่งที่กำลัง
มี!!! แล้วก็ได้ยินอย่างนี้ ถูกหรือผิด? ถ้าเข้าใจว่าถูกต้อง
ก็มีปัญญาที่เข้าใจถูก นิดหนึ่งเท่านั้นเอง เพราะว่า ไม่ใช่
แต่เฉพาะเห็น ไม่ว่าได้ยิน ไม่ว่าคิด ไม่ว่าจำทุกอย่างหมด
ละเอียดมาก ในหนึ่งขณะ ซึ่งเกิดดับเร็ว จนกระทั่งไม่
ปรากฏว่าไม่ใช่เราเลย แต่เป็นธรรมชาติ หมายความว่า แต่
ละหนึ่ง ปะปนกันไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น ขณะนี้ เป็น
อย่างนี้ "ฟัง" เพื่อเข้าใจ ต้องไปทำอะไรไหม? ถ้าทำ ผิด
หรือถูก? ผิดทันที!! เข้าใจเมื่อไหร่ ดับไหม? ดับไป แต่ก็มี
สิ่งที่เกิด สืบต่อ เหมือนไม่มีอะไรดับไปสักอย่างเดียว...

คุณกนกวรรณ :

กราบเท้าท่านอาจารย์ กราบวิทยากรทุกท่านค่ะ ท่านอาจารย์คะ ที่ท่านอาจารย์กล่าวว่า ไม่ควรรื้อที่ที่จะเข้าใจที่ไม่มีตัวตน

ท่านอาจารย์ :

ถ้ามีคนบอกคุณกนกวรรณว่า อย่าเพิ่งรู้เลย ว่าไม่ใช่เราทำไมถึงต้องให้รอ? ก็เป็นเรามาตั้งนานแล้ว ที่จะรู้ว่าไม่ใช่เรา ควรจะรอต่อไปอีกหรือเปล่า? รอไปก็เหมือนเก่าเหมือนเดิม ที่ไม่รู้ว่า ไม่ใช่เรา เพราะฉะนั้น ถ้ามีคำพูดบอกว่า ยังไม่ต้องรู้หรือรอ อย่าเพิ่งรู้เลย ถูกไหม?

คุณกนกวรรณ :

ไม่ถูกค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ ไม่ได้หมายความว่า ต้องเชื่อทุกคำที่ใครพูด แต่ฟัง แล้วก็พิจารณา แล้วก็เข้าใจ ว่าถูกหรือเปล่า? ก็เป็นเรามาตั้งนาน หลายแสนโกฏกัปชาติ แล้วก็ยังไม่รู้ว่า ความจริง ไม่มีเรา แล้วก็ทำให้ไม่รู้ต่อไป อย่าเพิ่งไปรู้เลย ว่าไม่ใช่เรา

ถ้าคำพูดนั้นเป็นอย่างนั้น ไม่ให้คนอื่นเห็นประโยชน์ของการที่ว่า ธรรมะเป็นสิ่งที่ลึกซึ้งมาก กว่าที่จะรู้ว่า ไม่ใช่เราจริง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่ฟังแล้วรู้เลย ว่าไม่ใช่เรา เพราะฉะนั้น ถ้าไม่เริ่มฟังให้

เข้าใจก่อน แล้วจะเริ่มเมื่อไหร่? ระหว่างที่ไม่รู้ว่าไม่ใช่เรา ก็เป็นเราต่อไปอีก

คุณกนกวรรณ : คือเขาบอกว่า ศึกษาไปว่าไม่ใช่เรา แต่ก็ยังเป็นเรา แน่นนอนอยู่แล้ว

ท่านอาจารย์ : ถูกต้อง ถูกต้อง เป็นเรามานานแสนนาน แค่นี้ ฟังแค่นี้ เพียงได้ยิน ได้ฟังว่าไม่ใช่เรา แต่ถ้าได้ยินได้ฟังว่าไม่ใช่เรา แล้วไม่ใช่เราจริง ๆ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องทรงแสดงพระธรรมมากมาย

คุณกนกวรรณ : แต่ความผูกพัน ใน...

ท่านอาจารย์ : ความผูกพัน เป็นธรรมะหรือเปล่า?

คุณกนกวรรณ : เป็นค่ะ

ท่านอาจารย์ :

นี่ไง อย่าเพิ่งไปรู้เลยว่า เป็นธรรมชาติหรือ? จะได้ผูกพัน
ต่อไปหรืออย่างไร? หรือต้องรู้ แม้ความผูกพันซึ่งมีอยู่
ตลอดเวลา มีใครบ้างที่ไม่มีความผูกพัน ไม่มีความติด
ข้อง? เพราะไม่รู้ ก็ต้องมี เพราะฉะนั้น จะค่อยละคลาย
ลดน้อยลงไปได้ ก็ต่อเมื่อมีความเข้าใจถูกต้องเพิ่มขึ้น ถึง
ขั้นที่สามารถที่จะดับการยึดถือสภาพธรรมะว่าเป็นตัวตน
ก็เป็นละความผูกพัน ที่ยึดถือธรรมะว่าเป็นตัวตน

คุณกนกวรรณ :

ท่านอาจารย์ :

แล้วความรู้สึกที่ยึดท่านอาจารย์เป็นที่พึ่งทางธรรมละคะ
ก็ลืมคำแรก ทุกอย่างเป็นธรรมะ ใครจะยึดใครเป็นที่พึ่ง
ถูกต้องไหม? เพราะว่า ทุกคนมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง พึ่ง
คนอื่นไม่ได้แน่นอน แต่ ทุกคำ ที่ได้ตรัสไว้ดีแล้วเป็นที่พึ่ง

- คุณกนกวรรณ :** แต่ถ้าไม่มีท่านอาจารย์มาบรรยาย ก็ไม่ทราบจะ ไปฟังที่ไหนก็...
- ท่านอาจารย์ :** เพราะฉะนั้น ไม่ว่าใครพูด อย่าลืม ไม่ว่าใครพูด ถ้าสิ่งที่พูดนั้นถูกต้อง เป็นความจริง ทั้งหมด เป็นพระพุทธรูป ไม่ว่าใคร
- คุณกนกวรรณ :** เมื่อเสาร์ก่อน ที่ฟังท่านอาจารย์ในช่วงโม่งพระสูตร ท่านอาจารย์บอกว่า ไม่มีใครในห้องนี้ หนูใจหาย
- ท่านอาจารย์ :** ใจหาย ก็เป็นธรรมดา ต้องไม่ลืมคำนี้เลย จนกว่าปัญญาสามารถที่จะเข้าใจได้จริง ๆ ไม่ใช่แค่ฟัง แต่ว่าสภาพธรรมะขณะนี้เป็นอย่างนี้ แล้วฟังว่าเป็นอย่างนี้ แต่ยังไม่รู้ความจริงอย่างนี้ จนกว่าปัญญาจะเพิ่มขึ้น และการละคลายความเป็นเรา ที่ติดข้องในทุกสิ่ง ทุกอย่าง ว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ค่อย ๆ น้อยลง

- คุณกนกวรรณ :** พอใจหายเสร็จ ก็รู้สึกเศร้า ที่ว่าฟังมาตั้งนานแล้ว ไม่เข้าใจ
- ท่านอาจารย์ :** เพราะฉะนั้น ถ้าคุณกนกวรรณจะพูดกับใคร แล้วคนนั้นบอกว่า เป็นธรรมดา หรือเปล่า? จะว่าอย่างไร? กำลังเศร้า เป็นธรรมดาหรือเปล่า?
- คุณกนกวรรณ :** เป็นค่ะ
- ท่านอาจารย์ :** ลืมแล้ว ใช่ไหม?
- คุณกนกวรรณ :** ลืม
- ท่านอาจารย์ :** เพราะฉะนั้น จึงต้องฟังจนกว่าไม่ลืม

เรื่องการฟังธรรม

* ข้อความเบื้องต้น *

พระศาสดาเมื่อประทับอยู่ในพระเชตวัน ทรงปรารภการฟังธรรมตรัสพระธรรมเทศนาไว้ว่า "อปฺปกา เต มนุสฺเสสุ" เป็นต้น.

* คนอาศัยภพแล้วติดภพมีมาก *

ดังได้สดับมา พวกมนุษย์ผู้อยู่ถนนสายเดียวกันในกรุงสาวัตถี เป็นผู้พร้อมเพรียงกัน ถวายทานโดยรวมกันเป็นคณะแล้ว ก็ให้ทำการฟังธรรมตลอดคืนยังรุ่ง, แต่ไม่อาจฟังธรรมตลอดคืนยังรุ่งได้; บางพวกเป็นผู้อาศัยความยินดีในกาม ก็กลับไปเรือนเสียก่อน, บางพวก เป็นผู้อาศัยโทสะ ไปแล้ว, แต่บางพวกง่วงงุนเต็มที นิ่งสัปหงกอยู่ในที่นั้นนั่นเองไม่อาจจะฟังได้. ในวันรุ่งขึ้น พวกภิกษุยังถ้อยคำให้ตั้งขึ้นในโรงธรรมเจาะจงถึงเรื่องนั้น. พระศาสดาเสด็จมา ตรัสถามว่า "ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ พวกเธอนั่งสนทนากันด้วยเรื่องอะไรหนอ?" เมื่อภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า "ด้วยเรื่องชื่อนี้" จึงตรัสว่า "ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดาสัตว์เหล่านี้ อาศัยภพแล้ว เลยต้องอยู่ในภพนั่นเอง โดยอาศัยดิน, ชนิดผู้ถึงฝั่งมีจำนวนน้อย," เมื่อจะทรงสืบอนุสนธิแสดงธรรม ได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า :-

"บรรดามนุษย์ ชนิดผู้ถึงฝั่งมีจำนวนน้อย, ฝ่ายประชาชนอกนี้ เลาะไปตามตลิ่งอย่างเดียว, ก็ชนเหล่าใดแล ประพฤติสมควรแก่ธรรมในธรรมที่เรากล่าวชอบแล้ว, ชนเหล่านั้นล่วงบ่วงมารที่ข้ามได้ยากอย่างเอกแล้ว จึงถึงฝั่ง."

พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท เล่ม ๑ ภาค ๒ ตอน ๒ หน้าที ๓๕๗

...ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณหมอทวีป คุณพรทิพย์ ถูกจิตร...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณหมอทวีป คุณพรทิพย์ ถูกจิตร
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของท่านครับ

